

A User's Guide to Fallback Rate (THBFIX)

ฝ่ายตลาดการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธันวาคม 2563

1. ความเป็นมาของการยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย LIBOR อย่างถาวร (LIBOR cessation) และการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยทดแทน THBFIX (Fallback Rate (THBFIX))

อัตราดอกเบี้ย London Interbank Offered Rate (LIBOR) เป็นอัตราดอกเบี้ยสำหรับการกู้ยืมแบบไม่มีหลักประกันระหว่างธนาคารซึ่งถูกนำไปใช้อ้างอิงในธุรกรรมการเงินต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง แต่ด้วยเหตุการณ์วิกฤตการเงินโลกในปี 2008 ที่ส่งผลให้ความเสี่ยงภาคธนาคารเพิ่มสูงขึ้น การทำธุรกรรมแบบไม่มีหลักประกันลดน้อยลง และมีการปิดเบือนอัตราดอกเบี้ย LIBOR ซึ่งกระทบต่อความน่าเชื่อถือของอัตราดอกเบี้ย LIBOR แม้ในเวลาต่อมาจะมีความพยายามในการยกระดับมาตรฐานการจัดทำอัตราดอกเบี้ย LIBOR จาก quoted base ให้เป็น transacted base ก็ตาม กระทั่งในปี 2017 Financial Conduct Authority (FCA) ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงินของประเทศอังกฤษได้ประกาศจะดูแลให้ธนาคารพาณิชย์นำส่งข้อมูลเพื่อใช้คำนวณอัตราดอกเบี้ย LIBOR จนถึงสิ้นปี 2021 เท่านั้น¹ ส่งผลสัญญาณแนวโน้มที่อัตราดอกเบี้ย LIBOR จะถูกยุติอย่างถาวร

การยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย LIBOR ส่งผลกระทบต่อธุรกรรมการเงินที่อ้างอิงอัตราดอกเบี้ย Thai Baht Interest Rate Fixing (THBFIX) ด้วย เนื่องจากอัตราดอกเบี้ย THBFIX เป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงในการกู้ยืมเงินบาทระยะต่าง ๆ โดยส่งมอบเงินดอลลาร์ สรอ. เป็นหลักประกันผ่านธุรกรรม FX swap จึงต้องใช้อัตราดอกเบี้ยของสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. ในการคำนวณซึ่งในปัจจุบัน คือ อัตราดอกเบี้ย USD LIBOR

การสิ้นสุดของอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR จึงนับเป็นจุดสิ้นสุดของอัตราดอกเบี้ย THBFIX ด้วย อย่างไรก็ตาม ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในฐานะผู้บริหารจัดการ (administrator) ของอัตราดอกเบี้ย THBFIX และคณะทำงานเตรียมความพร้อมของธนาคารพาณิชย์เพื่อรองรับการยุติการใช้ LIBOR ได้ร่วมกันจัดทำอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) เพื่อให้สัญญาเก่าที่เคยอ้างอิงอัตราดอกเบี้ย THBFIX สามารถอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) แทนในช่วงเวลาหนึ่งระหว่างที่มีการเตรียมความพร้อมเปลี่ยนผ่านไปสู่การใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง Thai Overnight Repurchase Rate (THOR)² ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงใหม่ในตลาดการเงินไทย

¹ เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2563 ICE Benchmark Administration ซึ่งเป็นผู้บริหารจัดการอัตราดอกเบี้ย LIBOR ประกาศจะหารือกับผู้ร่วมตลาดเพื่อขอยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย USD LIBOR ระยะ 1 สัปดาห์ และ 2 เดือนหลังจากวันที่ 31 ธันวาคม 2564 (ค.ศ. 2021) และทุกระยะที่เหลือหลังจากวันที่ 30 มิถุนายน 2566 (ค.ศ. 2023) <https://ir.theice.com/press/news-details/2020/ICE-Benchmark-Administration-to-Consult-on-Its-Intention-to-Cease-the-Publication-of-One-Week-and-Two-Month-USD-LIBOR-Settings-at-End-December-2021-and-the-Remaining-USD-LIBOR-Settings-at-End-June-2023/default.aspx>

² หน้าเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง THOR <https://app.bot.or.th/THOR/>

2. การคำนวณอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX)

ข้อสรุปจากการเปิดรับฟังความเห็นจากผู้ร่วมตลาดในการคำนวณอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) คือการใช้อัตราดอกเบี้ย Secured Overnight Financing Rate (SOFR) แทนอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR อย่างไรก็ตาม เนื่องจากอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR และ SOFR มีคุณสมบัติต่างกัน การใช้อัตราดอกเบี้ย SOFR จึงต้องปรับด้วย spread เพื่อชดเชยส่วนต่างให้ได้มูลค่าและคุณสมบัติที่ใกล้เคียงเทียบเท่ากับ USD LIBOR โดยค่า SOFR บวก spread ดังกล่าวเรียกรวมกันว่า Fallback Rate (SOFR) ทั้งนี้ การคำนวณ Fallback Rate (THBFIX) จะใช้แนวทางเดียวกับ International Swaps and Derivatives Association (ISDA)³

$$\text{Fallback Rate (THBFIX)} = \left[\left(\frac{\text{Spot Rate} + \text{Forward Points}}{\text{Spot Rate}} \right) \times \left(1 + \frac{\text{USD LIBOR} \times \text{\#days}}{360} \right) - 1 \right] \times \frac{365}{\text{\#days}} \times 100$$

Fallback Rate (SOFR)

โดย	Spot rate	คือ	USDTHB spot rate ณ 2 วันทำการก่อนวันเริ่มงวดของธุรกรรม interest rate swap
	Forward points	คือ	Forward points ณ 2 วันทำการก่อนวันเริ่มงวดของธุรกรรม interest rate swap
	\#days	คือ	จำนวนวันของ Forward points ที่ใช้คำนวณในแต่ละ tenor
	Fallback Rate (SOFR)	คือ	อัตราดอกเบี้ยสกุลเงินอ้างอิงสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. แต่ละ tenor

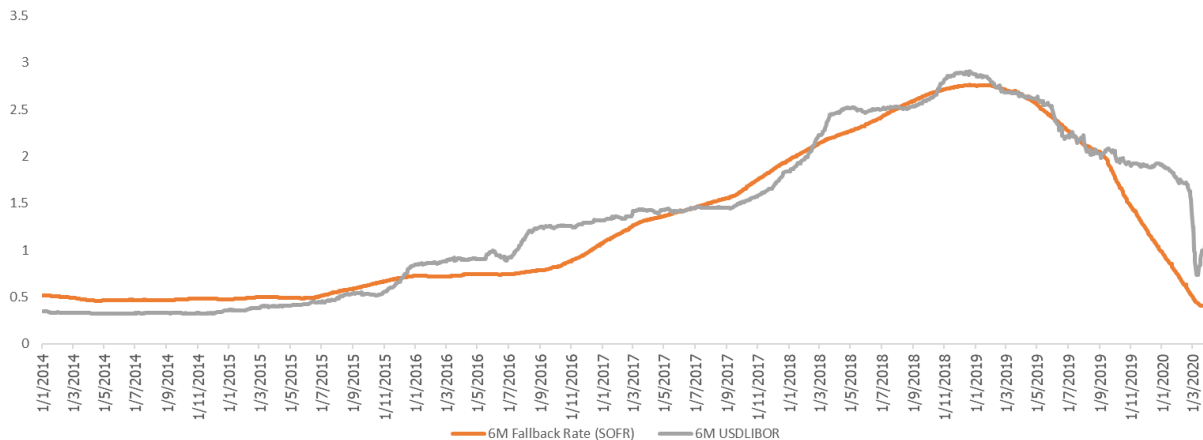
ในการคำนวณและเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) อย่างเป็นทางการเพื่อใช้แทน USD LIBOR นี้ ISDA ได้เลือกให้ Bloomberg เป็นผู้ดำเนินการ โดยเริ่มจากการปรับ SOFR ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยระยะข้ามคืนให้เป็นอัตราดอกเบี้ยระยะ term แบบเดียวกับอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR ซึ่งข้อสรุปจากผู้ร่วมตลาดทั่วโลกส่วนใหญ่ได้เลือกใช้วิธี compounded setting in arrears กล่าวคือการนำ SOFR ของแต่ละวันมาคำนวณทบกันทุกวันตามช่วงของดอกเบี้ยในระยะ term เช่น 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน และถึงแม้ SOFR จะเป็นอัตราดอกเบี้ยระยะข้ามคืนที่เปลี่ยนแปลงทุกวัน แต่เมื่อทำเป็นอัตราดอกเบี้ยระยะ term โดยหาค่าเฉลี่ยแบบ compounded setting in arrears ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยระยะ term ค่อนข้างเสถียรและพอจะคาดการณ์ได้

ส่วนการคำนวณ spread จะใช้ค่ากลางของส่วนต่างระหว่าง USD LIBOR และ SOFR ในแต่ละ tenor ย้อนหลัง 5 ปี โดย spread ดังกล่าวจะชดเชยปัจจัยต่าง ๆ ที่แฝงอยู่ในอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR เช่น ความเสี่ยงด้านเครดิต เป็นต้น และจะช่วยให้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) สามารถเทียบเคียงและใช้ทดแทนอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR ได้

ทั้งนี้ ส่วนประกอบอื่นที่ใช้ในการคำนวณ Fallback Rate (THBFIX) ได้แก่ USDTHB spot rate และ forward points จะยังคงหลักการคำนวณเช่นเดียวกับการคำนวณ THBFIX ตามเดิม เพื่อให้ Fallback Rate (THBFIX) ใกล้เคียงกับ THBFIX มากที่สุด

³ ประมาณร้อยละ 90 ของธุรกรรมทางการเงินที่อ้างอิงอัตราดอกเบี้ย THBFIX เป็นธุรกรรมอนุพันธ์ โดยเฉพาะ interest rate swap (IRS) ที่มีรูปแบบมาตรฐาน (market convention) นอกจากนี้ สินเชื่ออ้างอิง THBFIX ส่วนใหญ่มีการทำ IRS ควบคู่ไปด้วยเพื่อปิดความเสี่ยง ส่งผลให้สินเชื่อนั้นใช้รูปแบบธุรกรรมเหมือน IRS ดังนั้น ในการคำนวณและเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) จึงมุ่งเน้นให้รองรับธุรกรรมที่ใช้ IRS market convention

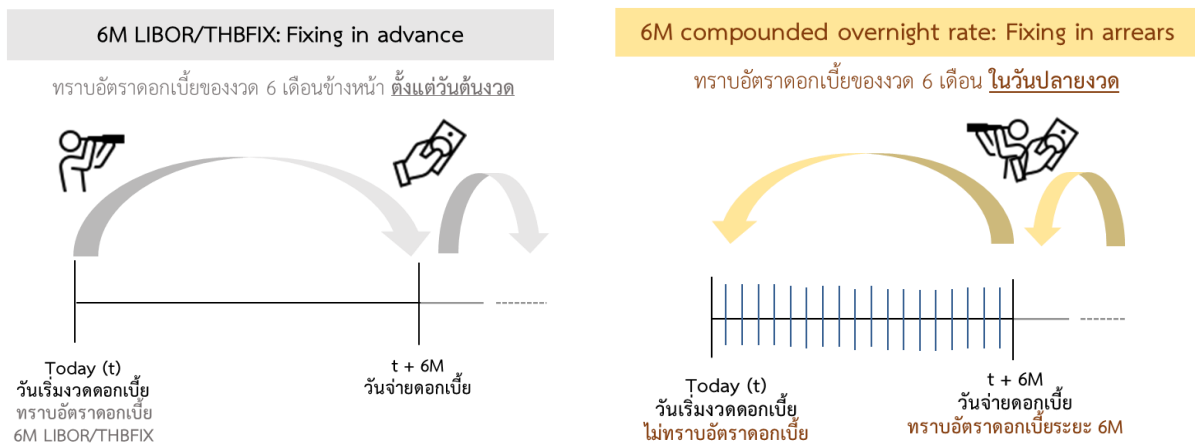
รูปที่ 1 เปรียบเทียบ 6M USD LIBOR และ 6M Fallback Rate (SOFR)

3. การเปลี่ยนแปลงสำคัญจากการใช้อัตราดอกเบี้ย THBFX มาเป็น Fallback Rate (THBFX)

การใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) มาคำนวณ Fallback Rate (THBFX) นั้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือการรับรู้อัตราดอกเบี้ยจากเดิมที่ทราบตั้งแต่วันต้นงวดมาเป็นทราบวันปลายงวด ส่งผลให้ผู้สัญญาามีระยะเวลาในการเตรียมชำระหนี้ ณ วันสิ้นงวดน้อยลง เช่น 2 วันทำการก่อนชำระหนี้ เป็นต้น

รูปที่ 2 เปรียบเทียบการใช้อัตราดอกเบี้ยแบบ in advance และแบบ in arrears

ธุรกรรมที่อ้างอิง LIBOR หรือ THBFX ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยที่มีการคาดการณ์ไปข้างหน้า (Forward looking) จนถึงวันสิ้นงวดดอกเบี้ยนั้น ๆ ผู้สัญญาจึงสามารถกำหนดและทราบอัตราดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่เริ่มต้นของงวดดอกเบี้ย

ธุรกรรมที่อ้างอิง Fallback Rate (SOFR) หรือ Fallback Rate (THBFX) ผู้สัญญาจะทราบอัตราดอกเบี้ยของงวดในช่วงปลายงวด เนื่องจากการนำอัตราดอกเบี้ยระยะข้ามคืนไปใช้แบบ in arrears นั้น ผู้สัญญาจะต้องรอให้อัตราดอกเบี้ยระยะข้ามคืนเกิดขึ้นจริงก่อนและนำอัตราดอกเบี้ยระยะข้ามคืนเหล่านั้นมาคำนวณแบบทบกันทุกวัน เพื่อให้ได้เป็นระยะเวลาต่าง ๆ ตามธุรกรรมที่อ้างอิง ส่งผลให้ทราบอัตราดอกเบี้ยของทั้งงวดดอกเบี้ย ณ ปลายงวด (Backward looking) และส่งผลให้มีเวลาสั้นลงในการจัดเตรียมเงินเพื่อชำระ ณ วันสิ้นงวด

4. การเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX)

เนื่องจากการจัดทำอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ทดแทนในธุรกรรมที่เคยอ้างอิงอัตราดอกเบี้ย THBFX การเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) จึงมีเพียงระยะ (tenor) 1 เดือน 3 เดือน และ 6 เดือน ซึ่งเป็นระยะที่มักถูกใช้อ้างอิงในธุรกรรมการเงิน โดยมี Refinitiv เป็นผู้คำนวณและเผยแพร่ Fallback Rate (THBFX)⁴ ณ เวลา 8.00 น. ของทุกวันทำการไทย และ ธปท.⁵ จะเผยแพร่ ณ เวลา 9.00 น. ของทุกวันทำการไทย สำหรับ USDTHB spot rate และ forward points นั้น Refinitiv ยังคงเผยแพร่ค่าดังกล่าวในวันที่ทำธุรกรรมนั้น ๆ

ธุรกรรมส่วนใหญ่ที่จะเปลี่ยนมาอ้างอิง Fallback Rate (THBFX) คือธุรกรรม interest rate swap (IRS) ดังนั้น ในการคำนวณและเผยแพร่ Fallback Rate (THBFX) จึงมุ่งเน้นให้รองรับธุรกรรม IRS และสินเชื่อที่ทำ IRS ควบคู่ไปด้วย โดยในการเปลี่ยนมาใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) ซึ่งทราบค่า ณ ปลายงวด และทำให้มีเวลาไม่เพียงพอในการจัดเตรียมเงินเพื่อชำระ ณ วันปลายงวดนั้น ข้อเสนอจากการสำรวจความเห็นของผู้ร่วมตลาดส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะคำนวณและเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) ณ 2 วันทำการก่อนครบกำหนดชำระเงินของธุรกรรม IRS ซึ่งจะช่วยให้คู่สัญญาทราบอัตราดอกเบี้ยของงวดและมีเวลาเตรียมเงินเป็นเวลา 2 วัน

ทั้งนี้ การเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) แต่ละ tenor จะอ้างอิงตามวันที่กำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFX เดิมของงวดดอกเบี้ยตามธุรกรรม IRS โดยเรียกวันดังกล่าวว่า Original THBFX Rate Record Day (Record day) แต่แทนที่จะทราบค่า Fallback Rate (THBFX) ณ วันที่ตาม Record Day ตั้งแต่ต้นงวด ค่า Fallback Rate (THBFX) ตาม Record Day หนึ่ง ๆ จะถูกคำนวณและเผยแพร่ 2 วันทำการก่อนวันสิ้นสุดของธุรกรรม IRS

หมายเหตุ: การเผยแพร่ Fallback Rate (THBFX) อ้างอิงตาม Record Day นี้ ส่งผลให้ในบางวันอาจจะเผยแพร่ Fallback Rate (THBFX) สำหรับ tenor นั้น ๆ ได้มากกว่า 1 Record Day หากมีธุรกรรม IRS ที่มีวันเริ่มต้นงวดต่างกัน แต่มีวันสิ้นสุดงวดพร้อมกัน คือในอีก 2 วันทำการถัดจากวันเผยแพร่ Fallback Rate (THBFX)⁶

⁴ การเผยแพร่บนหน้าจอ Refinitiv

หน้าหลัก (Main page) FBKTHBFX

ข้อมูลการเผยแพร่ของเดือนล่าสุด (Appendix) FBKTHBFX1M, FBKTHBFX3M, FBKTHBFX6M

ข้อมูลการเผยแพร่ย้อนตั้งแต่วันแรกของการเผยแพร่ FBKTHBFX1M=BKTH, FBKTHBFX3M=BKTH, FBKTHBFX6M=BKTH

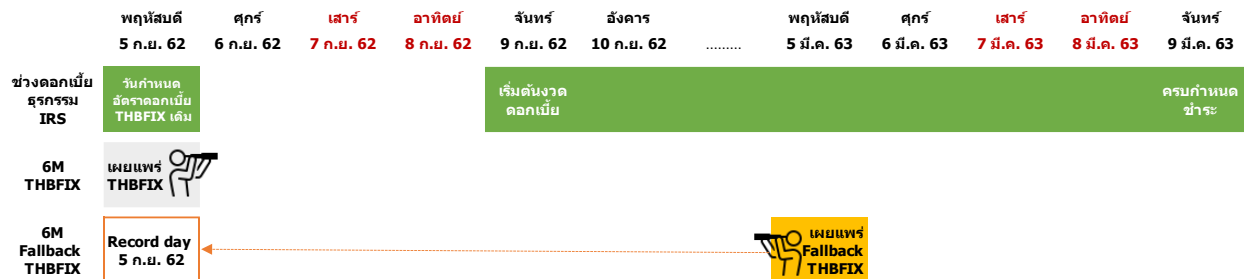
⁵ หน้าเผยแพร่บนเว็บ BOT website <https://app.bot.or.th/Fallbackthbfix>

⁶ ข้อมูลจำลองย้อนหลัง 5 ปีของอัตราดอกเบี้ย Fallback rate (THBFX)

<https://app.bot.or.th/Fallbackthbfix/th/Home/getIndicativeData5Y>

ตัวอย่างที่ 1 การเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ระยะหนึ่ง ๆ เพียง 1 Record Day

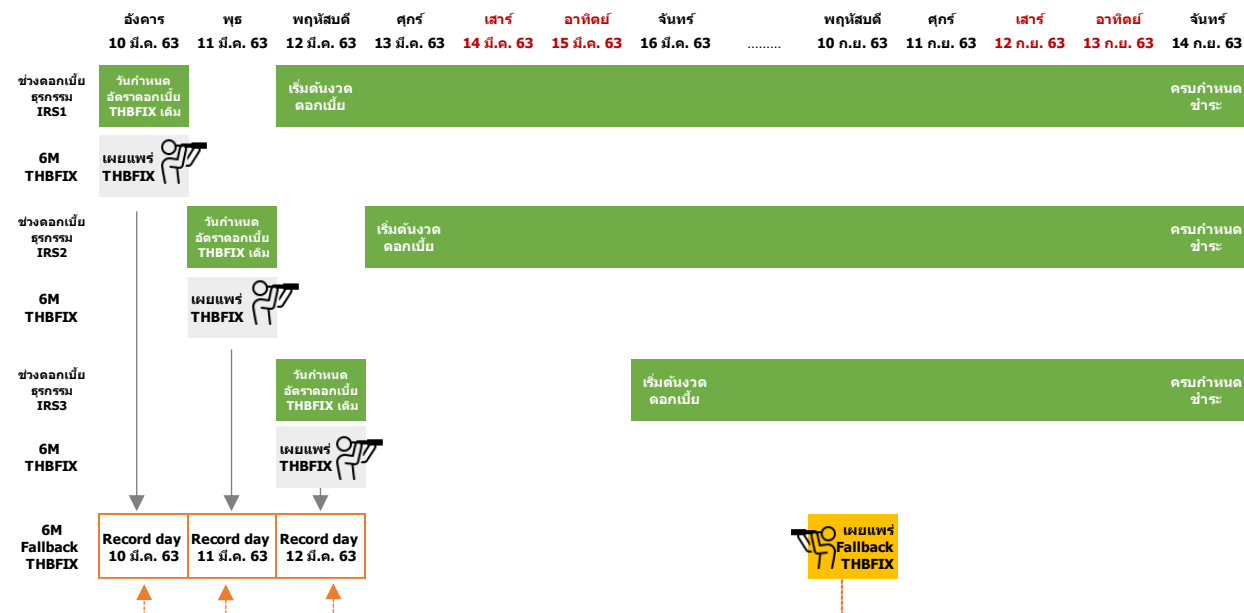
ธุรกรรม IRS งวดดอกเบี้ยระยะ 6 เดือน เริ่มต้นงวดวันที่ 9 กันยายน 2562 และครบกำหนดชำระเงินวันที่ 9 มีนาคม 2563 โดยปกติอัตราดอกเบี้ย THBFIX ระยะ 6 เดือนสำหรับงวดดอกเบี้ยดังกล่าวจะถูกเผยแพร่ ณ วันที่ 5 กันยายน 2562 ซึ่งคือ 2 วันทำการก่อนวันเริ่มงวด (Original THBFIX Rate Record Day: Record Day คือ 5 กันยายน 2562) อย่างไรก็ตาม เมื่อเปลี่ยนไปใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ผู้ร่วมตลาดจะทราบอัตราดอกเบี้ยของงวดดังกล่าวได้ในวันที่ 5 มีนาคม 2563 ซึ่งคือ 2 วันทำการก่อนวันสิ้นงวดหรือวันครบกำหนดชำระเงิน โดยอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่เผยแพร่ ณ วันที่ 5 มีนาคม 2563 จะอ้างอิงถึง Record Day วันที่ 5 กันยายน 2562 เพื่อให้ผู้ร่วมตลาดสามารถเทียบเคียงกับการอ้างอิง THBFIX เดิมได้

ตัวอย่างที่ 2 การเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ระยะหนึ่ง ๆ หลาย Record Day

มีงวดดอกเบี้ยของธุรกรรม IRS จำนวน 3 งวดที่ครบกำหนดชำระเงินวันเดียวกัน คือ วันที่ 14 กันยายน 2563 แต่มีวันเริ่มงวดต่างกัน ได้แก่ 12 13 และ 16 มีนาคม 2563 โดยปกติอัตราดอกเบี้ย THBFIX ระยะ 6 เดือนสำหรับงวดดอกเบี้ยทั้งสามงวดจะถูกเผยแพร่ ณ วันที่ 10 11 และ 12 มีนาคม 2563 (Record Day) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เมื่อเปลี่ยนไปใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ผู้ร่วมตลาดจะทราบอัตราดอกเบี้ยของทั้งสามงวดดังกล่าวได้ในวันที่ 10 กันยายน 2563 ซึ่งคือ 2 วันทำการก่อนวันครบกำหนดชำระเงิน

ดังนั้น ในวันที่ 10 กันยายน 2563 จะมีอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ระยะ 6 เดือนทั้งหมด 3 Record Day เผยแพร่พร้อมกัน เพื่อให้คู่สัญญาของงวดธุรกรรม IRS 1 2 และ 3 ที่จะครบกำหนดพร้อมกันในวันที่ 14 กันยายน 2563 ทราบอัตราดอกเบี้ยของงวดและมีเวลาเตรียมเงินเป็นเวลา 2 วันทำการก่อนครบกำหนดชำระเงิน

รูปที่ 3 ตัวอย่างการเผยแพร่เว็บไซต์ ธปท.

EN / TH
คำอธิบายข้อมูล
ข้อมูลย้อนหลัง
ข้อมูล ณ วันที่ : 03 ธันวาคม 2563 เวลา 09:00 น.

อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX)

อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) หมายถึงอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมเงินบาทระยะต่าง ๆ ที่คำนวณมาจากการกู้ยืมเงินดอลลาร์ สรอ. ในระยะเดียวกันและแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทด้วยการทำธุรกรรม FX swap โดยต้นทุนในการกู้ยืมเงินดอลลาร์ สรอ. ดังกล่าวคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยระยะข้ามคืนแบบทบต้น (compounded overnight rate)

อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) (หน่วย: ร้อยละต่อปี) และองค์ประกอบ

วันที่เผยแพร่ 03 ธันวาคม 2563

ระยะ	อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX)	Original THBFIX Rate Record Day	USDTHB Forward Points	USDTHB Spot Rate	Day Count	Original IBOR Rate Record Day
1 เดือน ¹	0.46268	05 พ.ย. 2563	0.6650	31.0394	30	02 พ.ย. 2563
1 เดือน ¹	0.46830	04 พ.ย. 2563	0.7273	31.1546	32	02 พ.ย. 2563
1 เดือน ¹	0.46905	03 พ.ย. 2563	0.7500	31.0661	33	02 พ.ย. 2563
3 เดือน ¹	0.46022	02 ก.ย. 2563	0.8349	31.2403	91	01 ก.ย. 2563
6 เดือน ¹	0.57474	04 มิ.ย. 2563	1.8000	31.5961	183	02 มิ.ย. 2563
6 เดือน ¹	0.55444	02 มิ.ย. 2563	1.5000	31.5248	186	02 มิ.ย. 2563

รูปที่ 4 ตัวอย่างการเผยแพร่บน Refinitiv (Thomson Reuters)

FBKTHBFX Quote

FBKTHBFX

FBKTHBFX

Bank of Thailand Transaction-based Thai Baht Interest Rate Fixing

Fallback Rate (THBFX) as of 08:00 hrs Bangkok Time, 03-Dec-20

FALLBACK RATE	ORIGINAL THBFX RATE	USD/THB	USD/THB	DAY	ORIGINAL IBOR RATE	
TENOR (THBFX)	RECORD DAY	FWD PTS	SPOT	COUNT	RECORD DAY	
1M	0.46268	05-Nov-20	0.6650	31.0394	30	02-Nov-20
1M	0.46830	04-Nov-20	0.7273	31.1546	32	02-Nov-20
1M	0.46905	03-Nov-20	0.7500	31.0661	33	02-Nov-20
3M	0.46022	02-Sep-20	0.8349	31.2403	91	01-Sep-20
6M	0.57474	04-Jun-20	1.8000	31.5961	183	02-Jun-20
6M	0.55444	02-Jun-20	1.5000	31.5248	186	02-Jun-20

Announcement:
The Fallback Rate (THBFX) published prior to the USD LIBOR cessation is an indicative calculation and does not have any contractual impacts. The Fallback Rate (THBFX) will have contractual impacts when the USD LIBOR cessation takes effect in the respective tenor.

The Fallback Rate (THBFX) is calculated based on the latest Fallback Rate(SOFR) being published in the respective tenor.

INDEX PAGE <THBFXFIX> RIC CODES <WFBKTHBFX> DISCLAIMER <FBKTHBFXIDISC>
TENOR PAGE <FBKTHBFX1M> <FBKTHBFX3M> <FBKTHBFX6M>

FBKTHBFX1M Quote

FBKTHBFX1M

FBKTHBFX1M

1M Fallback Rate (THBFX) Publication Calendar

1M IRS Payment Date	Fallback THBFX Pub	Original THBFX Rate Record Day	USD/THB SPOT	USD/THB FWD PTS	Days	Original IBOR Rate Record Day	Fallback Rate (THBFX)
03Dec20	01Dec20	30Oct20	31.2126	0.6625	30	30Oct20	0.46070
04Dec20	02Dec20	02Nov20	31.1603	0.6000	30	30Oct20	0.43672
08Dec20	03Dec20	03Nov20	31.0661	0.7500	33	02Nov20	0.46905
		04Nov20	31.1546	0.7273	32	02Nov20	0.46830
		05Nov20	31.0394	0.6650	30	02Nov20	0.46268
09Dec20	04Dec20	05Nov20	31.0394	0.6650	30		
14Dec20	08Dec20	06Nov20	30.6542	0.6115	34		
		09Nov20	30.4860	0.7000	32		
		10Nov20	30.4919	0.7950	32		
		11Nov20	30.2472	0.7711	31		
		12Nov20	30.3282	0.8000	30		
15Dec20	09Dec20	12Nov20	30.3282	0.8000	30		
16Dec20	14Dec20	12Nov20	30.3282	0.8000	30		
17Dec20	15Dec20	13Nov20	30.2256	0.8000	30		
18Dec20	16Dec20	16Nov20	30.1924	0.8000	30		
21Dec20	17Dec20	17Nov20	30.1877	0.8533	32		
		18Nov20	30.3026	0.9000	31		
		19Nov20	30.3701	0.8829	30		
22Dec20	18Dec20	19Nov20	30.3701	0.8829	30		
23Dec20	21Dec20	19Nov20	30.3701	0.8829	30		
24Dec20	22Dec20	20Nov20	30.3280	0.8829	30		
25Dec20	23Dec20	23Nov20	30.2824	1.0800	33		
28Dec20	24Dec20	24Nov20	30.3388	1.0000	31		
		25Nov20	30.3657	0.9000	31		
		26Nov20	30.3063	0.7476	30		
29Dec20	25Dec20	26Nov20	30.3063	0.7476	30		
30Dec20	28Dec20	26Nov20	30.3063	0.7476	30		
04Jan21	29Dec20	27Nov20	30.2893	0.3866	34		
		30Nov20	30.3050	0.3752	33		
		01Dec20	30.2498	0.3500	32		
		02Dec20	30.2221	0.3391	31		
05Jan21	30Dec20	03Dec20					

MAIN PAGE <FBKTHBFX> RIC CODE <FBKTHBFX1M=BKTH> DISCLAIMER <FBKTHBFXIDISC>

ตัวอย่างการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ณ วันที่ 3 ธันวาคม 2563

จะพบว่า มี Fallback Rate (THBFIX) ระยะ 1 เดือนเผยแพร่ 3 Record Day ได้แก่ วันที่ 3, 4 และ 5 พฤศจิกายน 2563 มีค่าเท่ากับร้อยละ 0.46905, 0.46830 และ 0.46268 ตามลำดับ ซึ่งจะนำไปใช้คำนวณมูลค่าดอกเบี้ยจ่ายสำหรับการชำระเงินของงวดดอกเบี้ยระยะ 1 เดือนตามธุรกรรม IRS ซึ่งจ่ายเงินในวันเดียวกันทั้งหมด ณ วันที่ 8 ธันวาคม 2563

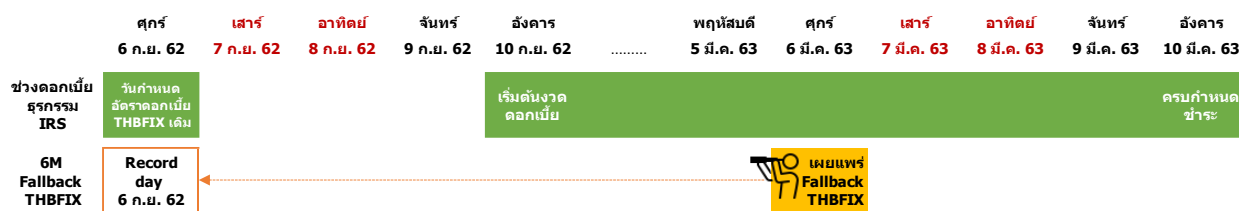
5. การนำอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ไปใช้กับสัญญาที่เคยอ้างอิงอัตราดอกเบี้ย THBFIX

5.1 แนวทางการใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ในสัญญาอนุพันธ์ (Derivatives) เช่น Interest Rate Swap (IRS) หรือ Cross Currency Swap (CCS)

กรณีคู่สัญญาทำธุรกรรมภายใต้ Master Agreement ของ ISDA แนวทางการปรับสัญญาของ ISDA จะระบุไว้ว่า ณ 2 วันทำการก่อนครบกำหนดชำระหนี้ ให้คู่สัญญาเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่มี Record Day ตรงกับวันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิม อย่างไรก็ตาม หาก ณ วันดังกล่าว ไม่มี Record Day ที่ตรงกับวันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิม ให้เลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่มี Record Day ล่าสุดแทน

หมายเหตุ ธปท. ได้กำหนดวิธีการคำนวณและเผยแพร่ Fallback Rate (THBFIX) ให้ทันกับการนำไปอ้างอิงในการชำระหนี้ของธุรกรรม IRS ดังนั้น คู่สัญญาจะเห็น Record Day ที่ตรงกับวันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิมได้เสมอ

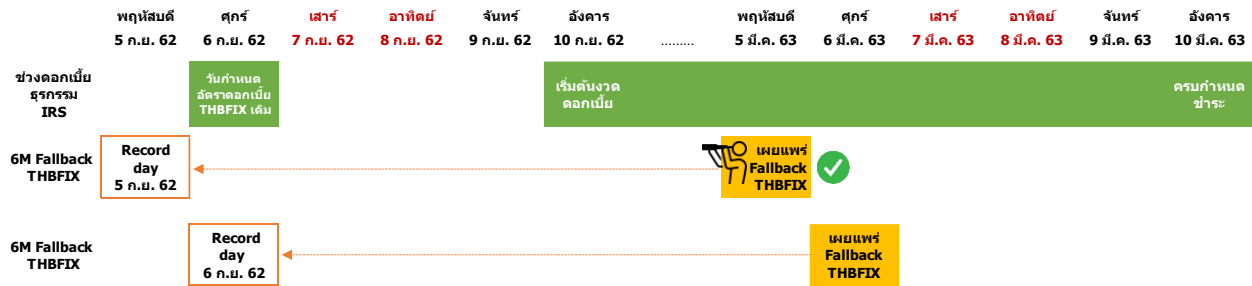
ตัวอย่างที่ 3 ธุรกรรม IRS จวดดอกเบี้ยระยะ 6 เดือน เริ่มต้นงวดวันที่ 10 กันยายน 2562 และครบกำหนดชำระหนี้วันที่ 10 มีนาคม 2563 คู่สัญญาเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่เผยแพร่ 2 วันทำการก่อนวันที่ครบกำหนดชำระหนี้ ซึ่งในวันที่ 6 มีนาคม 2563 จะเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ระยะ 6 เดือนที่มี Record Day วันที่ 6 กันยายน 2562 ซึ่งตรงกันกับวันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิม

อย่างไรก็ตาม หากคู่สัญญาไม่ได้ทำธุรกรรมภายใต้ Master Agreement ของ ISDA คู่สัญญาสามารถเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ได้ตามแต่ตกลง แต่การเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) มากกว่า 2 วันทำการก่อนถึงวันที่ครบกำหนดชำระหนี้ คู่สัญญาจะไม่เห็น Record Day ที่ตรงกันกับวันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิม กรณีนี้ คู่สัญญาควรจะใช้ Fallback Rate (THBFIX) ที่มี Record Day ล่าสุดที่เผยแพร่ในวันนั้นแทน เพื่อให้ได้วันที่ใกล้เคียงกับวันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิมมากที่สุด

ตัวอย่างที่ 4 ธุรกรรม IRS จวดดอกเบี้ยระยะ 6 เดือน เริ่มต้นงวดวันที่ 10 กันยายน 2562 และครบกำหนดชำระหนี้วันที่ 10 มีนาคม 2563 คู่สัญญาเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่เผยแพร่ 3 วันทำการก่อนวันที่ครบกำหนดชำระหนี้ ซึ่งในวันที่ 5 มีนาคม 2563 จะเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ระยะ 6 เดือนที่มี Record Day วันที่ 5 กันยายน 2562 เท่านั้น ในขณะที่ Record Day วันที่ 6 กันยายน 2562 ซึ่งเป็นวันที่ตรงกันกับวันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิมของงวดดอกเบี้ยดังกล่าวจะเผยแพร่ในวันที่ 6 มีนาคม 2563 ซึ่งการเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) 3 วันทำการ

ก่อนวันที่ครบกำหนดชำระเงินเท่ากับว่างวดดอกเบี้ยของธุรกรรม IRS นี้เลือกอ้างอิงอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่มี Record Day วันที่ 5 กันยายน 2562 ในขณะที่วันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิมของงวดคือวันที่ 6 กันยายน 2562

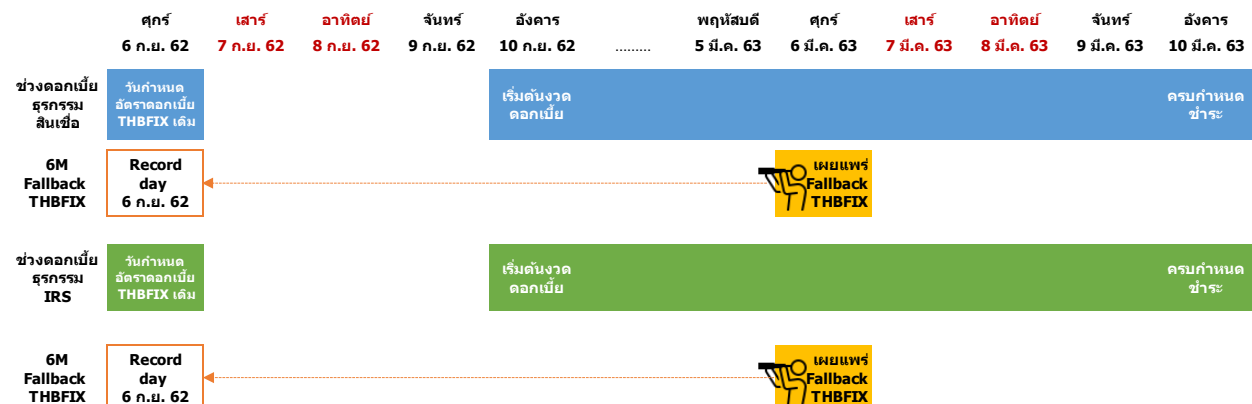

5.2 แนวทางการใช้ Fallback Rate (THBFIX) ในสัญญา Cash product เช่น สัญญาสินเชื่อ

5.2.1 กรณีสัญญาสินเชื่อจ่ายดอกเบี้ยตรงกับ tenor ของอัตราดอกเบี้ยที่อ้างอิง

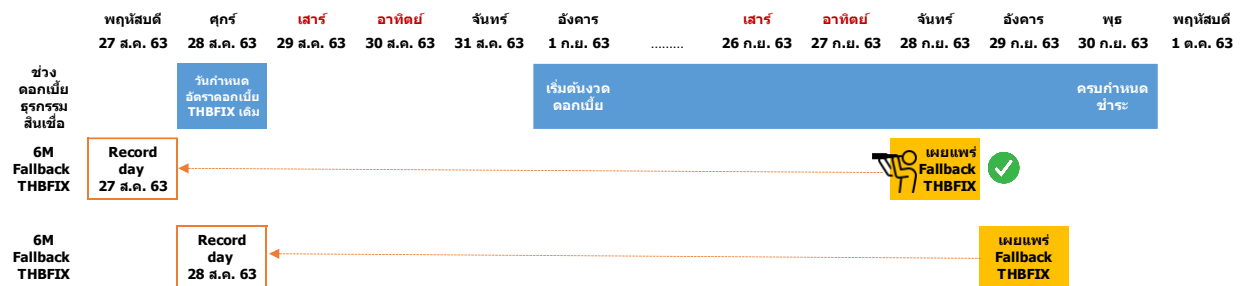
เนื่องจากสัญญาสินเชื่อมักเป็นสัญญาตามความตกลงกันระหว่างคู่สัญญาสองฝ่าย ส่งผลให้มีความยืดหยุ่นระหว่างคู่สัญญาในการเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) อย่างไรก็ดี คู่สัญญาควรคำนึงถึง ความจำเป็นในการเพิ่มจำนวนวันทำการเพื่อให้เวลาจัดเตรียมเงินมากขึ้นที่อาจต้องแลกกับการใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่ไม่สอดคล้องกับงวดดอกเบี้ยจริงมากขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะสัญญาสินเชื่อที่ปิดความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยด้วยธุรกรรม IRS ที่ควรเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ให้สอดคล้องกับ สัญญาอนุพันธ์นั้น ๆ เช่น การเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่เผยแพร่ 2 วันทำการก่อนวันที่ ครบกำหนดชำระเงิน ซึ่งจะทำให้ทั้งสินเชื่อและ IRS อ้างอิง Fallback Rate (THBFIX) ค่าเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 5 ธุรกรรมสินเชื่อ งวดดอกเบี้ยระยะ 6 เดือน เริ่มต้นงวดวันที่ 10 กันยายน 2562 และครบกำหนดชำระเงินวันที่ 10 มีนาคม 2563 คู่สัญญาเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่เผยแพร่ 2 วันทำการก่อนวันที่ครบกำหนดชำระเงิน ซึ่ง จะสอดคล้องไปกับอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ของธุรกรรม IRS ที่ทำคู่กันเพื่อเปลี่ยนการจ่ายดอกเบี้ยให้เป็นแบบ คงที่ โดยในวันที่ 6 มีนาคม 2563 จะเผยแพร่ Fallback Rate (THBFIX) ระยะ 6 เดือนที่มี Record Day วันที่ 6 กันยายน 2562 ซึ่งตรงกับวันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิม

กรณีที่สัญญาสินเชื่อกำหนดให้ทำธุรกรรม IRS ไว้และอาจใช้แนวปฏิบัติ (Convention) ในการกำหนดงวดดอกเบี้ยไม่เหมือนกับธุรกรรม IRS เช่น สัญญาสินเชื่อที่เริ่มงวดต้นเดือนและจ่ายเงิน ณ สิ้นเดือนเดียวกัน ซึ่งแม้จะเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่เผยแพร่ ณ 2 วันทำการก่อนวันที่ครบกำหนดชำระหนี้ ก็อาจไม่เห็นอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่มี Record Day ตรงกับวันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิมของธุรกรรมสินเชื่อนั้น ๆ อนึ่ง ในกรณีที่สัญญาสินเชื่อไม่ได้ทำธุรกรรม IRS ควบคู่ไปด้วย คู่สัญญาอาจเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่เผยแพร่ก่อนวันที่ครบกำหนดชำระหนี้มากกว่า 2 วันทำการก็ได้ตามแต่ตกลง

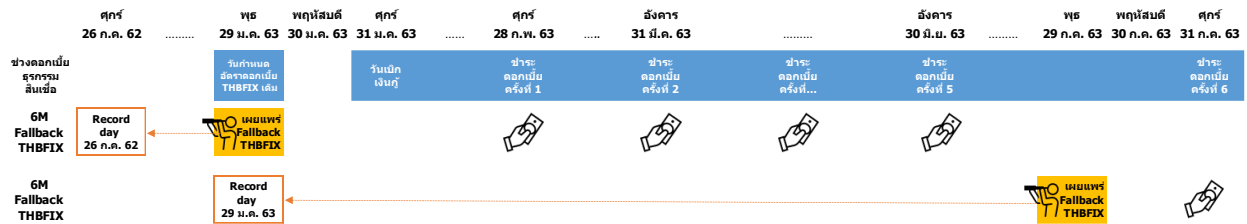
ตัวอย่างที่ 6 ธุรกรรมสินเชื่อ กวดดอกเบี้ยระยะ 1 เดือนมีกำหนดครบชำระหนี้ทุกวันสิ้นเดือน เริ่มต้นงวดวันที่ 1 กันยายน 2563 และครบกำหนดชำระหนี้วันที่ 30 กันยายน 2563 คู่สัญญาเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่เผยแพร่ 2 วันทำการก่อนวันที่ครบกำหนดชำระหนี้ ซึ่ง ณ วันที่ 28 กันยายน 2563 จะเผยแพร่ Fallback Rate (THBFIX) ระยะ 1 เดือน Record Day วันที่ 27 สิงหาคม 2563 ส่งผลให้งวดดอกเบี้ยของธุรกรรมสินเชื่อดังกล่าวอ้างอิง Fallback Rate (THBFIX) Record Day ที่ไม่ตรงกับวันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิมของธุรกรรมสินเชื่อนั้น ซึ่งคือวันที่ 28 สิงหาคม 2563

5.2.2 กรณีสัญญาสินเชื่อจ่ายดอกเบี้ยต่ำกว่า tenor ของอัตราดอกเบี้ยที่อ้างอิง

บางสัญญาสินเชื่ออาจกำหนดให้ทยอยชำระดอกเบี้ยต่ำกว่า tenor ของอัตราดอกเบี้ยที่อ้างอิง เช่น สินเชื่ออ้างอิงอัตราดอกเบี้ย THBFIX ระยะ 6 เดือนแต่ทยอยชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน ซึ่งเมื่อเปลี่ยนไปใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ก็จะทราบอัตราดอกเบี้ยระยะ 6 เดือนได้ ณ ปลายงวดเท่านั้น ดังนั้นในการชำระดอกเบี้ยของเดือนที่ 1 ถึงเดือนที่ 5 คู่สัญญาอาจตกลงกันเพื่อใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) อันไปก่อน โดยมีทางเลือกเบื้องต้น เช่น การเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่มี Record Day เป็นวันที่ล่าสุดที่เผยแพร่ ณ วันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิมของสัญญาสินเชื่อ ณ ต้นงวดนั้น และเมื่อถึงงวดดอกเบี้ยสุดท้าย จึงค่อยปรับส่วนต่างระหว่างจำนวนดอกเบี้ยจ่ายของ Fallback Rate (THBFIX) ที่ใช้จ่ายดอกเบี้ยมาตั้งแต่วางตั้งงวดแรกและจำนวนดอกเบี้ยจ่ายของ Fallback Rate (THBFIX) ที่ประกาศ ณ งวดสุดท้าย (ซึ่งอ้างอิง Record Day ที่ตรงกับวันกำหนดอัตราดอกเบี้ย THBFIX เดิมของธุรกรรมหรือ Record Day ล่าสุดที่ประกาศ ณ 2 วันทำการก่อนวันที่ชำระหนี้หรือมากกว่าแล้วแต่คู่สัญญาตกลง) โดยหากมูลค่าดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายจริงสำหรับสินเชื่อบริษัท 6 เดือนมากกว่ามูลค่าดอกเบี้ยที่ทยอยชำระตลอดมา ผู้กู้จะชำระส่วนต่างเพิ่มแก่ผู้ให้กู้ และกลับกันหากมูลค่าดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายจริงสำหรับสินเชื่อบริษัท 6 เดือนน้อยกว่ามูลค่าดอกเบี้ยที่ทยอยชำระตลอดมา ผู้ให้กู้ต้องคืนเงินส่วนต่างแก่ผู้กู้

ตัวอย่างที่ 7 ธุรกรรมสินเชื่อบริษัท 6 เดือนเงินต้น 100 ล้านบาท เริ่มต้นงวดวันที่ 31 มกราคม 2563 และครบกำหนดชำระเงิน วันที่ 31 กรกฎาคม 2563 กำหนดทยอยชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือน 6 ครั้ง ในการชำระดอกเบี้ยครั้งที่ 1-5 คู่สัญญาอาจเลือกใช้ อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) ระยะ 6 เดือน ที่เผยแพร่วันที่ 29 มกราคม 2563 (2 วันทำการก่อนวันเริ่มต้นงวดซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติเดิมในการอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย THBFX) Record Day วันที่ 26 กรกฎาคม 2562 มีค่าร้อยละ 0.3 ในการทยอยชำระดอกเบี้ยตลอด 5 งวด รวมเป็น 124,110 บาท ($100 \text{ ลบ.} \times 0.003 \times 151/365$) และเมื่อครบอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) Record Day วันที่ 29 มกราคม 2563 ซึ่งเผยแพร่ 2 วันทำการก่อนวันครบกำหนดงวดที่ 6 มีค่าร้อยละ 0.4 ดังนั้นในงวดที่ 6 ผู้กู้ต้องชำระดอกเบี้ยเป็นจำนวนรวม 75,343 บาท ($[100 \text{ ลบ.} \times 0.004 \times 182/365] - 124,110$) ซึ่งประกอบด้วยดอกเบี้ยจ่ายงวดสุดท้ายและส่วนต่างที่ขาดไปตลอด 5 งวด แก่ผู้ให้กู้ ณ งวดสุดท้าย

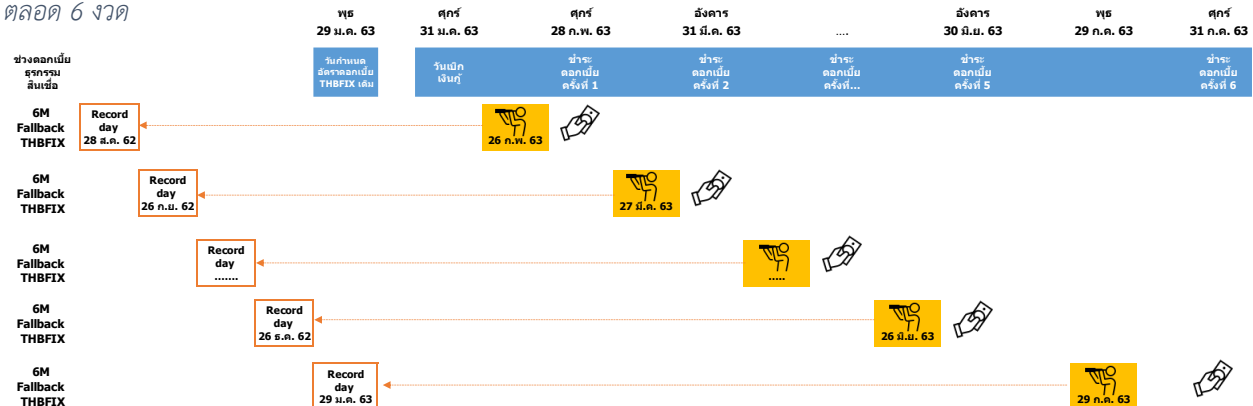

5.2.3 กรณีสัญญาสินเชื่อกำหนดอัตราดอกเบี้ย (reset) ถึกว่า tenor ของอัตราดอกเบี้ยที่อ้างอิง

นอกจากนี้ บางสัญญาสินเชื่อกำหนดให้ reset อัตราดอกเบี้ยถึกว่า tenor ของอัตราดอกเบี้ยที่อ้างอิง เช่น สินเชื่ออ้างอิงอัตราดอกเบี้ย THBFX ระยะ 6 เดือนแต่ชำระดอกเบี้ยทุกเดือนตามอัตราดอกเบี้ย THBFX ระยะ 6 เดือนที่อ้างอิงใหม่ในทุกครั้งที่ชำระดอกเบี้ยรายเดือน ดังนั้น เมื่อเปลี่ยนมาใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) คู่สัญญาอาจตกลงอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) ที่จะใช้ โดยมีทางเลือกเบื้องต้น ดังนี้

ทางเลือกที่ 1 คู่สัญญาตกลงวันทำการที่จะเลือกใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงก่อนถึงวันครบกำหนดชำระเงิน โดยหากในวันทำการนั้น มีการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) มากกว่า 1 Record Day จะใช้ Record Day ที่เป็นวันที่ล่าสุด ในการชำระดอกเบี้ยแต่ละงวด

ตัวอย่างที่ 8 ธุรกรรมสินเชื่อบริษัท 1 เดือน ติดต่อกัน 6 งวด ตั้งแต่วันที่ 31 มกราคม 2563 ถึง 31 กรกฎาคม 2563 โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ทุกเดือนอ้างอิงกับ Fallback Rate (THBFX) ระยะ 6 เดือน ที่เผยแพร่ 2 วันทำการก่อนวันครบกำหนดชำระเงินทุกสิ้นเดือน ในการชำระดอกเบี้ยครั้งที่ 1 คู่สัญญาใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) ระยะ 6 เดือน ที่เผยแพร่ ณ วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563 (มี Record Day 28 สิงหาคม 2562) และการชำระดอกเบี้ยครั้งที่ 2 คู่สัญญาใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) ระยะ 6 เดือน ที่เผยแพร่ ณ วันที่ 27 มีนาคม 2563 (มี Record Day 26 กันยายน 2562) ทำเช่นนี้ไปตลอด 6 งวด

ทางเลือกที่ 2 คู่สัญญาเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ตามวิธีการเดียวกันกับสัญญาอนุพันธ์ที่ทำคู่กันเพื่อปิดความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ทั้งนี้ การใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ตามทางเลือกที่เสนอนั้นเป็นเพียงแนวทางเบื้องต้น คู่สัญญาสามารถตกลงแนวทางการเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ได้เองตามความเหมาะสม

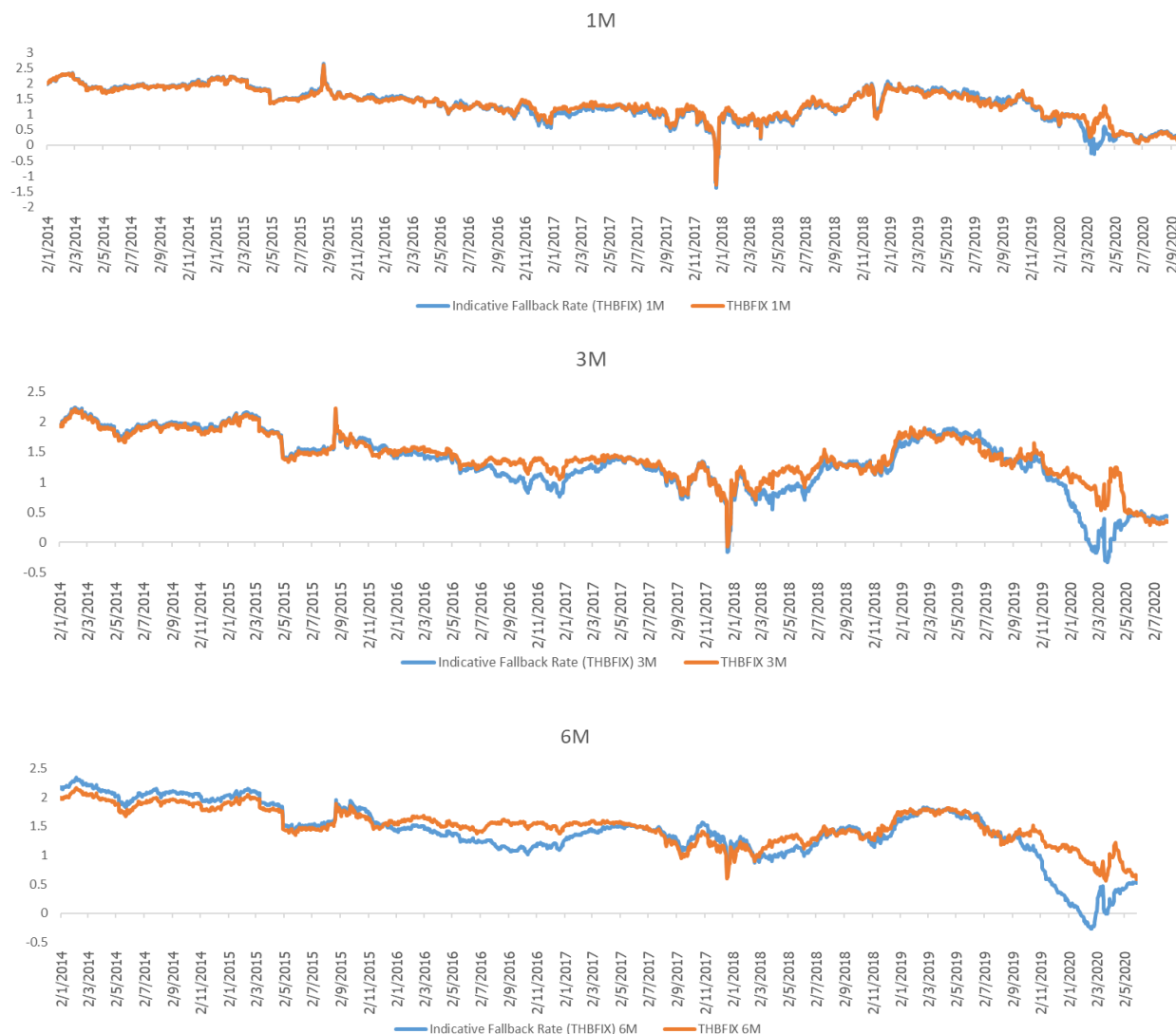
6. ข้อจำกัดของการใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX)

แม้ ธปท. จะเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) เพื่อให้ผู้ร่วมตลาดมีเวลาในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่าน แต่การใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) อ้างอิงในธุรกรรมการเงินเป็นระยะเวลานาน หรือตลอดจนครบอายุสัญญาอาจไม่สะท้อนความเสี่ยงที่แท้จริงในตลาด เนื่องจากอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) ที่ใช้คำนวณแทนอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR ประกอบด้วย spread ซึ่งเป็นค่าคงที่ของส่วนต่างระหว่าง USD LIBOR และ SOFR ที่คำนวณจากข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี ดังนั้น การปรับปรุงด้วย spread ที่เป็นค่าคงที่อาจจะไม่สะท้อนสถานะตลาดในอนาคตข้างหน้าที่ดีนัก โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ตลาดการเงินมีความผันผวนสูง เช่น ช่วงเหตุการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 19 ที่ผ่านมานอกจากนี้ ความต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR และ SOFR อาจมีผลต่อความต่างระหว่าง THBFIX และ Fallback Rate (THBFIX) แบบทวีคูณเมื่อนำไปคำนวณร่วมกับ USDTHB spot และ forward points ซึ่งอาจทำให้ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ย THBFIX และ Fallback Rate (THBFIX) มากกว่าส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR และ Fallback Rate (SOFR) ในบางช่วง (รูปที่ 5)

นอกจากนี้ การเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) มากกว่า 2 วันทำการก่อนถึงวันครบกำหนดชำระเพื่อบรรเทาปัญหาเรื่องเวลาที่จำกัดในการเตรียมเงินของคู่สัญญา จะส่งผลให้ช่วงของอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) ที่นำมาใช้ในการคำนวณอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ไม่ตรงกับช่วงของงวดดอกเบี้ยธุรกรรม IRS ดังเช่นตัวอย่างที่ 4 ที่ธุรกรรม IRS เริ่มต้นงวดวันที่ 10 กันยายน 2562 และครบกำหนดชำระเงินวันที่ 10 มีนาคม 2563 เลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ที่เผยแพร่ 3 วันทำการก่อนวันที่ครบกำหนดชำระเงิน ค่าของอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ณ วันดังกล่าวถูกคำนวณโดยใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) ซึ่งเริ่มงวดวันที่ 4 กันยายน 2562 และครบงวดวันที่ 4 มีนาคม 2563

รูปที่ 5 ข้อมูลเปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ย Indicative Fallback Rate (THBFX) และ THBFX ย้อนหลัง 5 ปี

ด้วยข้อจำกัดข้างต้นของอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) ผู้ร่วมตลาดจึงควรหลีกเลี่ยงการใช้ อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) ต่อเนื่องเป็นเวลานาน นอกจากนี้ การเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) เป็นการเผยแพร่แบบชั่วคราวระหว่างที่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง THOR ยังมีสภาพคล่องไม่มากนัก ดังนั้น ผู้ร่วมตลาดจึงควรศึกษาเพื่อเตรียมการสำหรับการใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิง THOR แทนในระยะยาว และ หลีกเลี่ยงการทำธุรกรรมใหม่อ้างอิงอัตราดอกเบี้ย THBFX และ Fallback Rate (THBFX) ทั้งนี้ ธปท. และ คณะทำงานเตรียมความพร้อมของธนาคารพาณิชย์เพื่อรองรับการยุติการใช้ LIBOR จะร่วมกันผลักดันการใช้ อัตราดอกเบี้ย THOR ให้เป็นที่แพร่หลายทั้งในธุรกรรมสินเชื่อและอนุพันธ์ เพื่อรองรับการยุติการเผยแพร่ อัตราดอกเบี้ย THBFX และ Fallback Rate (THBFX) อย่างสมบูรณ์ในอนาคต

ภาคผนวก 1

ทำไม ธปท. จึงเลือกใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) แทนอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR ในการคำนวณอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) โดยไม่เปิดทางเลือกการใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่เป็น forward-looking term SOFR ที่จะมีคุณสมบัติของ term structure เหมือนกับ USD LIBOR?

ประการแรก เนื่องจากยังมีความไม่แน่นอนที่ทางการประเทศสหรัฐอเมริกาจะสามารถจัดทำอัตราดอกเบี้ย forward-looking term SOFR ได้ทันก่อนการยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย USD LIBOR ซึ่งคณะกรรมการของประเทศสหรัฐอเมริกา (Alternative Reference Rates Committee: ARRC) ได้ให้ความเห็นว่าผู้ร่วมตลาดทั่วโลกไม่ควรรอการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ยดังกล่าว เนื่องจากไม่มีความชัดเจนว่าจะสามารถพัฒนา forward-looking term SOFR ให้มีความมั่นคงและเสถียร (robust) และสอดคล้องตามมาตรฐานการจัดทำอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของ International Organization of Securities Commissions (IOSCO) ได้และอาจไม่ทันก่อนการยุติการเผยแพร่ LIBOR จึงมีความจำเป็นสำหรับตลาดการเงินไทยที่ต้องหาข้อสรุปแนวทางการคำนวณอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) เพื่อไม่ให้เกิดความล่าช้าในการเตรียมการเพื่อรองรับการยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย THBFIX

ประการที่สอง ทิศทางของการพัฒนาอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงหลังการสิ้นสุดอัตราดอกเบี้ย LIBOR ทั่วโลกนั้น เริ่มต้นที่การใช้อัตราดอกเบี้ยระยะข้ามคืน (overnight rate) ซึ่งการนำไปใช้จะเป็นลักษณะ backward looking จากเดิมที่ใช้อัตราดอกเบี้ยที่มีคุณสมบัติ forward looking ซึ่งผู้ร่วมตลาดทุกคนจะต้องพยายามปรับตัวและทำความเข้าใจกับการใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงแบบใหม่ แม้ ARRC มีแผนจะจัดทำ forward-looking term SOFR แต่ก็ได้เน้นย้ำว่า forward-looking term SOFR ควรถูกใช้อย่างจำกัดในบางธุรกรรมเท่านั้นและควรหลีกเลี่ยงการใช้กับสัญญาอนุพันธ์ทุกประเภท เนื่องจาก forward-looking term SOFR จะไม่สามารถมั่นคงและเสถียรได้เท่ากับอัตราดอกเบี้ย SOFR

ประการสุดท้าย แนวทางการคำนวณอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ดังกล่าวสอดคล้องตามมาตรฐานสากลและช่วยให้ผู้ร่วมตลาดทุกคนสามารถทำธุรกรรมข้ามสกุลเงินได้บนมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก

ภาคผนวก 2

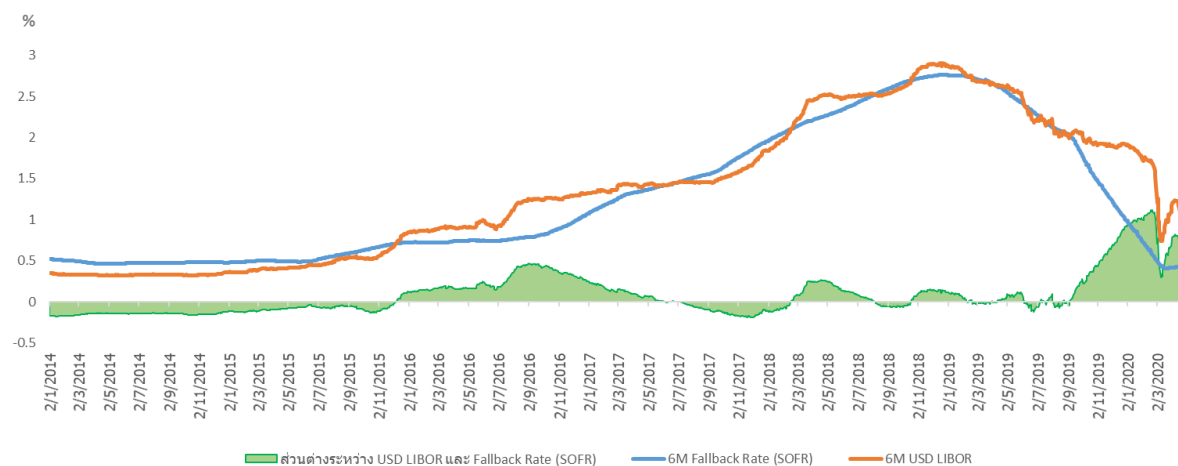
คำอธิบายความแตกต่างระหว่างค่าของอัตราดอกเบี้ย THBFIX และอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX)

ตามที่จะมีการยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย LIBOR และจะส่งผลให้อัตราดอกเบี้ย THBFIX ซึ่งคำนวณจากอัตราดอกเบี้ย LIBOR สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ (USD LIBOR) ต้องยุติไปด้วยนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จะจัดทำอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) เพื่อให้สามารถใช้แทนอัตราดอกเบี้ย THBFIX ในสัญญาคงค้างที่ยังมีอยู่ โดยยึดหลักการคำนวณอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ให้เหมือนกับอัตราดอกเบี้ย THBFIX เพื่อให้ผู้ร่วมตลาดได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนผ่านน้อยที่สุด กล่าวคืออัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) เป็นอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมเงินบาทผ่านการทำธุรกรรม FX swap เช่นเดียวกับอัตราดอกเบี้ย THBFIX โดยมีความแตกต่างอยู่ที่การใช้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) เป็นองค์ประกอบในการคำนวณแทนการใช้อัตราดอกเบี้ย USD LIBOR

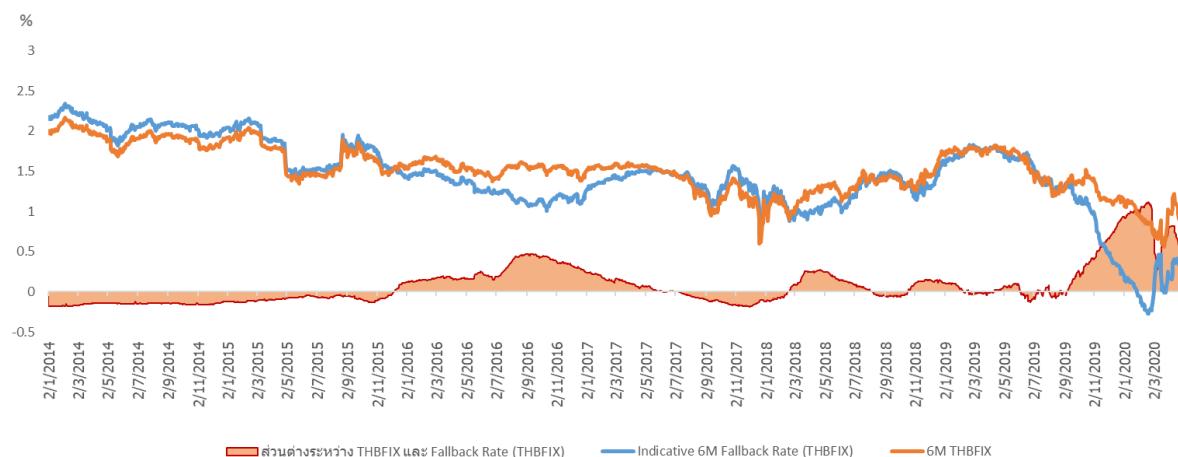
อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) เป็นอัตราดอกเบี้ยที่ได้รับการยอมรับจากตลาดการเงินโลกให้นำมาใช้แทนใช้อัตราดอกเบี้ย USD LIBOR ในสัญญาคงค้างที่อ้างอิง USD LIBOR โดยในการนำอัตราดอกเบี้ย SOFR (Secured Overnight Financing Rate) ซึ่งไม่มีความเสี่ยงด้านเครดิตมาใช้เป็น Fallback Rate ของอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR ซึ่งมีความเสี่ยงด้านเครดิตแฝงอยู่ จะมีการปรับชดเชยความเสี่ยงด้านเครดิตดังกล่าวโดยเพิ่มส่วนต่าง (spread) ระหว่างอัตราดอกเบี้ยทั้งสอง เพื่อให้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) สามารถเทียบเคียงกับอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR ได้ แต่ส่วนต่างดังกล่าวเป็นค่าคงที่⁷ ที่คำนวณจากข้อมูลในอดีต จึงอาจไม่สะท้อนภาวะตลาดการเงินในบางขณะ โดยเฉพาะในช่วงที่เกิดความกังวลเรื่องความเสี่ยงด้านเครดิตซึ่งอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทำให้ความแตกต่างระหว่าง USD LIBOR และ SOFR ในขณะนั้นปรับสูงขึ้น แต่ส่วนต่าง (spread) ที่ใช้ปรับในอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) กลับไม่เปลี่ยนแปลง จึงทำให้ค่าของอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (SOFR) และ USD LIBOR แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อเนื่องให้อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) มีค่าแตกต่างจากอัตราดอกเบี้ย THBFIX ของช่วงเวลาเดียวกัน ทั้งที่หลักการในการคำนวณเหมือนกัน ดังจะเห็นได้จากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในรูปที่ 6 และรูปที่ 7 ที่มีความสอดคล้องกันทุกช่วงเวลา

⁷ ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR และ SOFR จะถูกกำหนดเป็นค่าคงที่เมื่อเกิดเหตุการณ์ Trigger event ตามที่ระบุในสัญญาของ International Swaps and Derivatives Association (ISDA) หากยังไม่เกิดเหตุการณ์ Trigger event ส่วนต่างดังกล่าวยังเปลี่ยนแปลงได้

รูปที่ 6 เปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR และ Fallback Rate (SOFR) ระยะ 6 เดือน

รูปที่ 7 เปรียบเทียบอัตราดอกเบี้ย THBFX และ Fallback Rate (THBFX) ระยะ 6 เดือน

ทั้งนี้ มีความเป็นไปได้ที่ค่าของอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) ในวันแรกของการเปลี่ยนผ่าน อาจแตกต่างจากค่าของอัตราดอกเบี้ย THBFX ในวันก่อนหน้า และอาจส่งผลต่อมูลค่าธุรกรรมที่คำนวณตามราคาตลาด (mark to market) อย่างไรก็ดีตาม ในส่วนของการกู้ยืมที่อ้างอิงอัตราดอกเบี้ย THBFX หากมีการปิดความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยด้วยธุรกรรม Interest Rate Swap (IRS) ก็จะไม่กระทบต่อต้นทุนการกู้ยืมจริง เนื่องจากได้ล๊อคอัตราดอกเบี้ยจ่ายให้เป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่ไว้แล้ว

เนื่องจากความเสี่ยงด้านเครดิตที่ใช้คำนวณอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) เป็นค่าคงที่จึงอาจไม่สะท้อนความเสี่ยงที่แท้จริงในตลาดการเงินในบางช่วง ผู้ร่วมตลาดจึงควรหลีกเลี่ยงการทำธุรกรรมการเงินใหม่โดยอ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ย THBFX อีกทั้งเร่งทำความเข้าใจและเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนผ่านไปอ้างอิงอัตราดอกเบี้ย Thai Overnight Repurchase Rate (THOR) โดยศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ [A User's Guide to Thai Overnight Repurchase Rate \(THOR\)](#) หรือ <https://app.bot.or.th/THOR/>

ภาคผนวก 3

กรณีศึกษาทดลองคำนวณค่าของอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) ณ วันเปลี่ยนผ่าน
สมมติฐานการประกาศยุติการเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย USD LIBOR วันที่ 30 มิถุนายน 2564

ปัจจัยที่เป็นจุดเริ่มต้นทำให้เกิดความต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ย THBFIX และ Fallback Rate (THBFIX) คือการปรับตัวส่วนต่าง (spread) ระหว่างอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR และ SOFR แบบค่าคงที่จากข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี ซึ่ง ณ ปัจจุบัน ค่า spread ดังกล่าวยังถูกคำนวณแบบเปลี่ยนแปลงไปทุกวัน แต่เมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกาศว่าจะหยุดเผยแพร่อัตราดอกเบี้ย USD LIBOR หรือประกาศว่าอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR ไม่สามารถสะท้อนภาวะตลาดได้แล้ว (non-representative) ค่า spread ก็จะถูกกำหนดให้คงที่ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป ดังนั้น กรณีศึกษานี้จะทดลองคาดการณ์ความเป็นได้ว่าค่า spread ดังกล่าวจะอยู่ที่ระดับใดและส่งผลให้ค่าของอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFIX) อยู่ที่ระดับใด

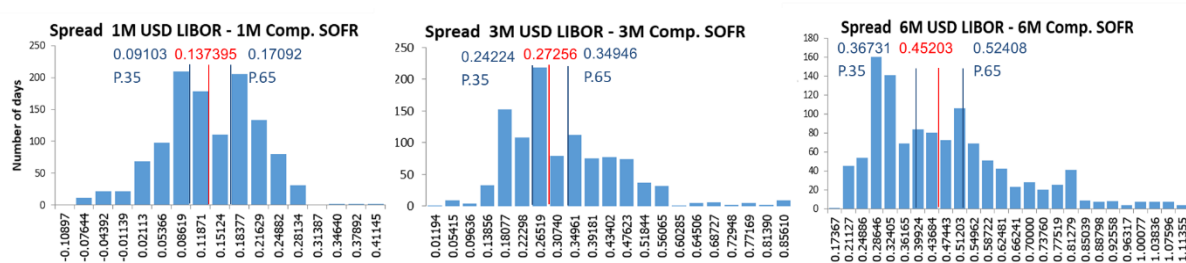
สมมติฐาน

วันประกาศยุติ: 30 มิถุนายน 2564

จำนวนวันทำการที่เหลือจนถึงวันประกาศยุติ⁸: 166-168 วัน (ขึ้นกับ tenor ของอัตราดอกเบี้ย)

ผลประมาณการช่วงของค่า spread ระหว่างอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR และ SOFR

เนื่องจาก spread คำนวณจากค่า median average ดังนั้น หากจะหาช่วงของค่า spread ว่ามีโอกาสจะเป็นค่าใดบ้าง อาจประเมินจากจำนวนวันทำการที่เหลือจนกว่าจะถึงวันประกาศยุติ โดยมองทั้งโอกาสที่ค่า spread ณ ปัจจุบัน (วันที่ 6 พฤศจิกายน 2563) จะเคลื่อนไปทั้งด้านซ้าย (ความกังวลด้านเครดิตในตลาดการเงินลดลง) และด้านขวา (ความกังวลด้านเครดิตในตลาดการเงินเพิ่มขึ้น) ตามจำนวนวันดังกล่าว เพื่อประมาณหาช่วงที่เป็นไปได้ที่ค่า spread จะถูกกำหนดให้คงที่ ณ วันประกาศยุติ ซึ่งได้ช่วงของค่า spread ดังนี้

- ระยะ 1 เดือน: ระหว่าง 0.09103% ถึง 0.17092%
- ระยะ 3 เดือน: ระหว่าง 0.24224% ถึง 0.34946%
- ระยะ 6 เดือน: ระหว่าง 0.36731% ถึง 0.52408%

⁸ คำนวณหาจำนวนวันทำการตามวิธีของ ISDA

ผลประมาณการช่วงของอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX)

เมื่อหาช่วงของค่า spread ระหว่างอัตราดอกเบี้ย USD LIBOR และ SOFR ได้แล้ว จึงนำช่วงของค่า spread ดังกล่าวมาคำนวณหาอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) โดยมีสมมติฐานว่าภาวะตลาดในช่วงเปลี่ยนผ่านใกล้เคียงกับภาวะตลาดในปี 2563 ดังนี้

ระยะ Tenor	1 เดือน	3 เดือน	6 เดือน
อัตราดอกเบี้ย THBFX	0.25538%	0.46279%	0.47749%
อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) คำนวณจะเป็นแบบต่ำ	0.28870%	0.44455%	0.48353%
ส่วนต่างจาก THBFX	3.332 BPS	-1.824 BPS	0.604 BPS
อัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) คำนวณจะเป็นแบบสูง	0.36971%	0.55329%	0.64249%
ส่วนต่างจาก THBFX	11.433 BPS	9.050 BPS	16.500 BPS

ค่าความแตกต่างของอัตราดอกเบี้ย THBFX และ Fallback Rate (THBFX) ที่อาจเป็นไปได้

- ระยะ 1 เดือน : ระหว่าง 3.33 ถึง 11.43 basis points
- ระยะ 3 เดือน: ระหว่าง -1.82 ถึง 9.05 basis points
- ระยะ 6 เดือน: ระหว่าง 0.60 ถึง 16.5 basis points

รายละเอียดส่วนประกอบการคำนวณอัตราดอกเบี้ย Fallback Rate (THBFX) ตามสมมติฐาน

$$\text{Fallback Rate (THBFX)} = \left\{ \left[\left(\frac{\text{Spot Rate} + \text{Forward Points}}{\text{Spot Rate}} \right) \times \left(1 + \frac{\text{USD Interest Rate} \times \text{\#days}}{360} \right) \right] - 1 \right\} \times \frac{365}{\text{\#days}} \times 100$$

ระยะ 1 เดือน	ระยะ 3 เดือน	ระยะ 6 เดือน
Record day: 8 ต.ค. 63 USDTHB Spot: 31.1715 บาท USDTHB Forward points: 0.3000 สตางค์ Day count: 33 (วัน) USD interest rate: ประกอบด้วย 1. SOFR-compounded 0.08871(%) และ 2 spread แบ่งเป็น ค่าต่ำ (min) 0.09103(%) และ ค่าสูง (max) 0.17092(%)	Record day: 6 ส.ค. 63 USDTHB Spot: 31.1005 บาท USDTHB Forward points: 0.8711 สตางค์ Day count: 92 (วัน) USD interest rate: ประกอบด้วย 1. SOFR-compounded 0.08653(%) และ 2 spread แบ่งเป็น ค่าต่ำ (min) 0.24224(%) และ ค่าสูง (max) 0.34946(%)	Record day: 7 พ.ค. 63 USDTHB Spot: 32.4127 บาท USDTHB Forward points: 0.4417 สตางค์ Day count: 185 (วัน) USD interest rate: ประกอบด้วย 1. SOFR-compounded 0.08301(%) และ 2 spread แบ่งเป็น ค่าต่ำ (min) 0.36731(%) และ ค่าสูง (max) 0.52408(%)

อนึ่ง ผลประมาณการดังกล่าวเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ค่า Fallback Rate (THBFX) ที่จะเกิดขึ้นจริง ณ วันเปลี่ยนผ่านอาจไม่สอดคล้องกับผลประมาณการข้างต้น เนื่องจากขึ้นอยู่กับภาวะตลาดการเงิน ณ ขณะนั้น และ ธปท. ขอสงวนสิทธิ์การใช้ข้อมูลดังกล่าวในการทำธุรกรรมหรืออ้างอิงเพื่อประโยชน์เชิงพาณิชย์ใด ๆ และไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดอันเป็นผลจากการใช้ข้อมูลประมาณการข้างต้น